

Oslo kommune
Bydel Østernsjø
Bydelsadministrasjonen

Møteinnkalling 4/14

Møte: Oppvekstkomite
Møtested: Bøler Sentrum barnehage, Bølerlia 4
Møtetid: Tirsdag 10. juni 2014 kl. 18.00
Sekretariat: Torunn Nyrnes, tlf. 41563627

SAKSKART

Åpen halvtime

Saker til behandling

Sak 38/14	Godkjenning av innkalling og sakskart.....	1
Sak 39/14	Godkjenning av protokoll fra møte 12.05.2014.....	1
Sak 40/14	Informasjon fra administrasjonen	1
Sak 41/14	Sentrale budsjettjusteringer	2
Sak 42/14	Barnehagene - rapportering per mai 2014.....	4
Sak 43/14	Månedrapport barneverntjenesten per april 2014.....	7
Sak 44/14	Tiltak for å motivere ansatte til å ta barnehagelærerutdanning, orientering	9
Sak 45/14	Orientering om status i helsetjenester barn og unge	12
Sak 46/14	Bydelens forebyggende arbeid når det gjelder psykiske problemer blant barn og unge	17
Sak 47/14	Orientering om bydelens tverrfaglige-/tverretatlige samarbeidssystem	24
Sak 48/14	Bøler frivilligsentral - årsmelding og regnskap 2013	28

Eventuelt

Bydel Østernsjø 28.05.2014

Hanne Eldby (SV) /s
leder

Torunn Nyrnes
sekretær

Sak 38/14 Godkjenning av innkalling og sakskart

Arkivsak: 201400015
Arkivkode: 026.2
Saksbehandler: Torunn Nyrnes

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	38/14

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSKART

Sak 39/14 Godkjenning av protokoll fra møte 12.05.2014

Arkivsak: 201400015
Arkivkode: 026.2
Saksbehandler: Torunn Nyrnes

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	39/14

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.05.2014

Sak 40/14 Informasjon fra administrasjonen

Arkivsak: 201400015
Arkivkode: 026.2
Saksbehandler: Torunn Nyrnes

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	40/14

INFORMASJON FRA ADMINISTRASJONEN

Sak 41/14 Sentrale budsjettjusteringer

Arkivsak: 201400028

Arkivkode: 121.3

Saksbehandler: Edel G Krogstad

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	41/14
Bydelsutvalget	16.06.14	103/14

SENTRALE BUDSJETTJUSTERINGER

Bydelen har mottatt 4 sentrale budsjettjusteringer og fremlegger disse i en samlet sak.

1. Språkstimulerende tiltak for barn i barnehagealder

Ved bystyrets behandling av budsjettet for 2014 ble det avsatt 32,8 mill. kroner til språkstimulerende tiltak for barn i førskolealder. I denne saken fordeles 22,8 mill. kroner til bydelene etter antall barn 1-5 år med innvandringsbakgrunn, Kostra-tall per 01.01.2014. Bydel Østensjø er tildelt 1,476 mill. kroner av disse midlene. Bydelen vil avsette kr 220 000 som

kompensasjon for mindreinntekt oppholdsbetaling for ordningen Gratis kjernetid, avsette kr 1 068 000 til pedagogisk leder og barnehageassistent stillinger på Fargestiften som er forskuttert som inntekt i budsjett 2014 og avsette de resterende kr 188 000 til andre språktiltak i henhold til tildelingen, totalt 1,476 mill. kroner.

I kommunaldirektørens sak 12/14 budsjettjusteres Bydel Østensjø med 1,476 mill. kroner.

Bydelsdirektøren foreslår å avsette midlene til dekning av tiltak som forutsatt i kommunaldirektørens sak.

2. Statstilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder

Oslo kommune er tildelt 16,6 mill. kroner for første halvår i statstilskudd. Tilskuddet er fordelt ut fra antall minoritetsspråklige barn som går i barnehage pr 15.12.2013. Den samme fordelingsnøkkelen blir benyttet når tilskuddet i denne saken fordeles videre ut til bydelene. I kommunaldirektørens sak 11/14 budsjettjusteres Bydel Østensjø med 1,166 mill. kroner for første halvår. I budsjettet for 2014 er det lagt inn en forventet overføring for hele året med 2,236 mill. kroner, hvor budsjettjusteringen for første halvår vil redusere inntektsforventningen i inneværende år.

Bydelsdirektøren foreslår at midlene avsettes til Språkenheten med dekning i kommunaldirektørens sak 11/14.

3. Videreføring av tilskudd til lokale yrkesrettede norskopplæringstiltak

Det ble i 2012 og 2013 avsatt midler for å styrke norskferdighetene til deltakere som er i, eller vil komme til å være i, ulike ordinære kvalifiseringsløp. Bevilgningen er videreført i 2014 og midler fordeles til aktivitet i 2. og 3.tertial 2014 samt 1.tertial 2015.

Bydel Østensjø er i kommunaldirektørens sak 26/14 tildelt 1,2 mill. kroner av disse midlene til norsklærer og til medarbeider med ansvar for fadderoppfølging. Norsklærerens ansvarsområde

er å gi norskopplæring til de deltakerne som er i praksis i forbindelse med prosjektet Snart ansatt.

Undervisningen foregår individuelt og er tilpasset kravene fra den enkeltes arbeidsplass. Målet er at disse deltakerne skal kunne kvalifiseres til å få jobb.

Prosjektmedarbeider med ansvar for fadderoppfølging sørger for at den enkelte deltaker i Snart ansatt-prosjektet får den opplæringen og oppfølgingen den skal ha ute på praksisplassene. Målsettingen med disse praksisplassene er at de skal ende i et arbeidsforhold. Vi erfarer at fadderordningen, samt den individuelle norskopplæringen som først og fremst er knyttet til Snart ansatt-prosjektet, er viktige faktorer for å øke sjansen for jobb for deltakere som har vært lenge utenfor arbeidslivet. Den tette oppfølgingen av fadder fra Snart ansatts side stiller krav både til arbeidsgiver og deltaker. Den bidrar til økt kompetanse for fadder til å veilede deltaker, samtidig som deltaker får mulighet til å øke sin kompetanse på flere felter: faglig, språklig og sosialt. Alle disse faktorene øker mulighetene for å få jobb. Prosjektet er øremerket og skal rapporteres særskilt.

Bydelsdirektøren foreslår at midlene avsettes til ovennevnte prosjekt i henhold til søknad.

4. Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn 2014 – fordeling av midler

Oslo kommune har i brev av 10.03.2014 fått tilsagn om overføring av 2,7 mill. kroner fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), tilskuddsordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Det er Bufdir som har fattet vedtak om hvilke tiltak som får tildelt midler. Oslo kommune sørger for overføring av midlene og skal stå for innsamling av rapportering for bruken av midlene.

Skullerud Aktivitetshus er innvilget kr 500 000 av ovennevnte midler til prosjektet «Åpne møteplasser». Midlene vil bli benyttet til utstyr til etablering av en scene og instrumenter til en musikkbinge på Skullerud. Musikkbingen vil bli etablert i løpet av 2014 slik at det ikke vil bli økte driftskostnader knyttet til prosjektet i 2014. Prosjektet er øremerket og rapporteres særskilt.

Bydelsdirektøren foreslår at midlene avsettes til ovennevnte prosjekt i henhold til kommunaldirektørens sak 14/14.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Funksjon 201 Førskole økes med 1,476 mill. kroner i henhold til kommunaldirektørens sak 12/14.
2. Funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn økes med 1,166 mill. kroner i henhold til kommunaldirektørens sak 11/14.
3. Funksjon 276 Kvalifiseringsordningen økes med 1,2 mill. kroner i henhold til kommunaldirektørens sak 26/14.
4. Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge økes med kr 500 000 i henhold til kommunaldirektørens sak 14/14.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Håkon Kleven /s
avd.sjef plan og økonomi

Sak 42/14 Barnehagene - rapportering per mai 2014

Arkivsak: 201400063

Arkivkode: 323.0

Saksbehandler: Tommy Grotterød

Saksgang	Møtedato	Saknr
Bydelsutvikling, Miljø- og Kulturkomite	10.06.14	50/14
Oppvekstkomite	10.06.14	42/14
Bydelsutvalget	16.06.14	104/14

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

BARNEHAGENE - RAPPORTERING PER MAI 2014

Sammendrag:

I bydelsutvalgets budsjettbehandling for 2014, sak 191/13, ble det fattet følgende vedtak:

"Bydelsutvalget ber om en rapport i hvert møte der antall barn på venteliste og utviklingen i nye

og gamle prosjekter, omtales. Det rapporteres også ved jevne mellomrom om forholdet mellom antall pedagoger og antall personer i pedagogiske stillinger som har dispensasjon fra utdanningskravet".

Saken som følger omtaler antall barn på venteliste til barnehagene p.t. i hovedopptaket 2014, deretter status i utviklingen av ambulerende friluftsgupper, gamle og nye barnehageprosjekter, samt utbedring av eksisterende barnehager.

Antall med dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogiske ledere, blir omtalt i forbindelse med tertialmelding høst 2014.

Saksframstilling:

Hovedopptaket 2014

Tredje opptaksrunde i hovedopptaket er nå i gang, med felles utsendelse av tilbud 28. mai. Etter runde 2 er det 88 barn under 3 år med lovfestet rett som fremdeles ikke har fått tilbud, og 33 over 3 år. Opptakskontoret har nå innhentet ledig kapasitet i samarbeid med alle barnehagene, og vi har 73 ledige plasser for barn under 3 år, og 35 ledige plasser for barn over 3 år. Det ser med andre ord lyst ut, og opptakskontoret antar at vi kan runde av hovedopptaket før sommeren.

Utviklingen i gamle og nye prosjekter

For barnehagene *Østmarka idrettsbarnehage* og *Haakon Tveters vei 88-98/ Oppsal senter* foreligger ikke nye opplysninger til denne saken.

Ambulerende friluftsgupper i eksisterende barnehager

Bystyret vedtok i møte 11.12.2013, vedtak *K14 Driftstilskudd til å kunne opprette flere barnehageplasser i de kommunale barnehagene*, at: «Det skal kunne gis driftstilskudd til å kunne opprette flere barnehageplasser i de kommunale barnehagene, dersom en ved ulik organisering kan utnytte kapasiteten bedre, som for eksempel ved opprettelse av nye ambulerende grupper. Det gis også investeringsstilskudd, dersom det opprettes hele grupper innenfor eksisterende kommunale barnehager.»

Bydelsutvalget vedtok på denne bakgrunn, i sak 191/13, følgende: «Bydelsutvalget ber om at sak om arbeidet med å konkretisere ytterligere oppretting av ambulerende friluftsgupper i Rustad gård barnehage, Manglerud barnehage og Tallberget barnehage, legges fram for bydelsutvalget.»

Bydelen har sendt inn kostnadsberegninger for utstyr til ambulerende friluftsgupper til byrådsavdelingen.

Manglerud barnehage planlegges utvidet med ambulerende friluftsguppe med base i den tidligere Høyenhallparken. Byrådsavdelingen har sendt bestilling på istandsetting av lokalene til base for friluftsguppe, til OBY. Bydelen og OBY er enige om at bydelen selv skal stå for driften av området, med klipping av gress, snømåking og annet forefallende arbeid, en ordning som bidrar til akseptabel husleie for prosjektet. OBY melder at basen kan stå klar tidlig høsten 2014.

Tallberget barnehage vurderes for utvidelse med ambulerende friluftsguppe, med lavvo som base. Bydelsadministrasjonen har vært i møte med rektor på Manglerud skole om mulig bruk av skolehagen til baseområde for friluftsgruppa. Forslaget om å benytte skolehagen som base kom fra Østensjøvannets venner, som også har tilbudt seg å være med på befarings i skogen for å se på alternative muligheter for plassering av lavvo. Dersom vi får til dette, slik det nå ser ut, så kan dette bli en gruppe som både har hageaktiviteter og aktiviteter i skogen. Barnehagen er vurdert å ha gode muligheter for plassering av utstyr og garderobe for turgruppa i moderbarnehagen.

Det kan med dette se ut til at ambulerende friluftsguppe tilknyttet Tallberget barnehage, kan bli en realitet. Det enkleste vil være å ha base med lavvo i skolehagen. Dersom dette blir løsningen, så antas denne ambulerende friluftsgruppa å kunne stå klar i løpet av høsten 2014.

Rustad gård barnehage er tredje alternativ for utvidelse med ambulerende utegruppe. OBY har tatt ansvar for å innkalle til befarings med byantikvaren og bydelen. OBY har fortsatt ikke fått svar fra Byantikvaren og har purret for å få gjennomført befaringsen.

Utbedring av eksisterende barnehager

Storgården barnehage

Valgt totalentreprenør er Georg Andersen og Sønner (GAS). Barnehagen får 10 baser. Det er gjennomført brukermøter. Tomten er ryddet. Oppstart av byggingen er planlagt til desember 2014. Barnehagen skal stå ferdig høsten 2015.

Fuglemyra barnehage

Rehabilitering av Fuglemyra planlegges slik at barnehagen kan overta erstatningslokalene i Skullerudbakken, når Storgården flytter inn i ny Storgården barnehage høsten 2015. Bydelen vil gjøre en risikoanalyse, for å sikre en best mulig prosess ifm rehabilitering og etablering i midlertidige lokaler, med god informasjon til alle involverte. Risikoanalysen vil bli gjennomført tidlig høsten 2014.

Vassenga barnehage

Barnehagen avvikles. Barna har fått plass i andre barnehager og personalet er ivaretatt ved at de har fått jobb i andre barnehager i bydelen.

Flere av bydelens barnehager har behov for mer og bedre materiell og lekeutstyr. Utvalgte barnehager blir tilbudt å hente det de vil ha fra Vassenga barnehage i august 2014, etter at barnehagen er avviklet.

I bydelsutvalgets møte 17.03.2014 uttrykte bydelsutvalget seg kritisk til at Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning ikke tillater at bydelen fornyer leieavtalen med Tveita borettslag.

Bydelsutvalget ba Oslo kommune revurdere beslutningen, og vedtaket inneholdt konkrete spørsmål til byrådsavdelingen. Bydelsutvalgets vedtak ble oversendt byrådsavdelingen og svarbrev med svar på spørsmålene er forelagt BU.

Administrasjonen har kontaktet Trygge Barnehager as og har fått opplyst at de fortsatt er i prosess om mulig leieavtale. Det er Bydel Alna som følger opp en eventuell nyetablering i lokalene.

Nye prosjekter

Østensjøveien 79, Bryn senter

Bydel Østensjø har mottatt Planforslag til offentlig ettersyn for Østensjøveien 79, Bryn Senter. Planforslaget viser en ny 4 avdelings barnehage med tilhørende uteareal sydøst i planområdet. Det er stilt rekkefølgebestemmelse om at det skal foreligge brukstillatelse/ferdigattest for barnehage i felt C før det gis ferdigattest for boliger. Tidspunkt for ferdigstilling er heftet med usikkerhet..

Haakon Tvetersvei 8

Bydel Østensjø har mottatt til offentlig ettersyn, detaljregulering for Haakon Tveters vei 8. I regulerings-saken er det foreslått barnehage med 120 storebarnsekvivalenter på tomten, med Trygge Barnehager as som utbygger.

Detaljreguleringen legges fram til behandling til BMK og BU i junimøtene.

Behov for nye barnehageprosjekter

Byrådsavdelingen har vurdert at det, på bakgrunn av befolkningsprognoser og planlagte prosjekter i bydelen, ikke er behov for nye barnehageplasser de nærmeste årene.

100meterskogen AS, fikk nei til etablering av barnehage i Bøler gård, Bølerveien 24B, gnr. 164.

Administrasjonen ba byrådsavdelingen vurdere etablering av barnehage i Bogerudveien 13 - 15, gnr./bnr. 163/83-87, tidligere lokaler for Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, BUP, som i april ble lagt ut for salg. Også her konkluderte byrådsavdelingen med at behovet for nye plasser ikke er tilstede. Byrådsavdelingen vurderer at bydelen *først har behov for nye barnehageplasser fra og med 2021. I denne vurderingen er allerede igangsatte utbyggingsprosjekter og planlagt avvikling av midlertidige barnehager hensyntatt. Grunnet relativ stor planlagt utbygging av ny barnehagekapasitet i bydelen framover, er det ikke et stort behov for ytterligere barnehageplasser i Bydel Østensjø på kort sikt. Nye befolkningsprognoser vil foreligge i mai i år og kan føre til endringer i det beregnede behovet, men trolig ikke i vesentlig grad.*

Administrasjonen vil på bakgrunn av nye befolkningsprognoser, søke å gi et samlet bilde av eksisterende plasser, planlagte plasser og plasser som planlegges avviklet, sett ift prognostisert utvikling i barnebefolkningen. Nye befolkningstall foreligger ikke per dags dato, men er tidligere sagt å skulle foreligge i mai. Byrådsavdelingen skriver i e-post at de vil oversende nye behovsvurderinger i løpet av juni. Dersom tallene foreligger til BU-møtet i juni, så vil vi muntlig orientere om tendenser i tallene. Analyse av det samlede bildet av eksisterende plasser, planlagte plasser og plasser som planlegges avviklet, sett ift prognostisert utvikling i barnebefolkningen, vil bli lagt fram i første møte etter sommeren.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Sak Barnehagene – rapportering per mai 2014 tas til orientering

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Tommy Grotterød /s
avd. sjef

Sak 43/14 Månedrapport barneverntjenesten per april 2014

Arkivsak: 201400165

Arkivkode: 321.9

Saksbehandler: Mariann Engvik

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	43/14
Bydelsutvalget	16.06.14	105/14

MÅNEDSRAPPORT BARNEVERNTJENESTEN PER APRIL 2014

Bakgrunn

Med dette fremlegges rapportering til bydelsutvalget om situasjonen innenfor barnevernområdet per 30.04.2014. Ny tabell for månedrapporteringen er under utarbeidelse.

Saksframstilling

Bemanning og kompetanse:

Barnevernkontoret har i april gjennomført intervjuer til ledig svangerskapsvikariat. En intern søker, som var i et kortere vikariat er innstilt som nr.1 til det utlyste svangerskapsvikariatet. En av de andre søkerne har takket ja til midlertidig ansettelse i en vakant stilling som har oppstått i kjølvannet av denne utlysningen. Det forventes tiltredelse i juni.

I april var tre av saksbehandlerne 100 % sykemeldte og en 40 % sykemeldt. Videre var en ansatt 50 % sykemeldt halve måneden. To sykmeldte forventes tilbake i 50 % stilling i mai og en vil være 80 % sykemeldt til hun går ut i svangerskapspermisjon 1. juni.

I månedsrapporten for mars ble det beskrevet et behov for å engasjere ytterligere ekstern bistand ved innleie av konsulenter. Siden det om kort tid vil ansettes som beskrevet over, i kombinasjon med at flere av de sykemeldte kommer delvis tilbake på arbeid, vurderes det ikke lenger å være behov for å leie inn eksterne konsulenter. Løsningen med ansettelser i vikariat og engasjement er en langt mer hensiktsmessig løsning, både faglig og økonomisk, enn å leie inn ekstern bistand. Forsterkningen vil imidlertid ikke være på plass før i løpet av juni, så de aktuelle utfordringene knyttet til ustabilitet i saksoppfølgingen er fortsatt tilstede.

Per april er det en vakant stilling på Ofot. Denne stillingen er utlyst i familieteamet hvor behovet er størst. En ansatt kommer tilbake fra svangerskapspermisjon i mai, mens en annen går ut i permisjon i august. Ansettelsesprosessen rundt vikariatet er godt i gang. Sykefraværet i Ofot er fortsatt svært lavt.

Meldinger og undersøkelser

Bydelens to mottakskonsulenter deltar i et forum for mottaksansvarlige sammen med bydelene Nordstrand og Søndre Nordstrand. De andre to bydelene melder om en rolig april måned, i motsetning til Bydel Østensjø hvor april så langt er den måneden i år med flest meldinger, henholdsvis 45 nye bekymringsmeldinger og 17 meldinger i eksisterende saker. Dette utgjør en gjennomsnittlig meldingsavklaring på 3,5 meldinger per virkedag. Det positive er at bydelens samarbeidspartnere i økende grad sender meldinger til barneverntjenesten. Mer utadrettet og systematisk informasjonsvirksomhet, som følge av eksempelvis standardiserte samarbeidsavtaler, kan være forklaring til dette.

Antall barn og unge under tiltak

Per april var 19 barn plassert i institusjon. Det arbeides målrettet for å finne andre og egnede omsorgsbaser, spesielt for de minste barna, og det har nå lyktes å finne fosterhjem til de tre yngste som i dag er under omsorg på institusjon. Godkjenningsprosesser og overføringsfaser tatt i betraktning, forventes disse over i fosterhjem i henholdsvis juni og august måned. Videre er det planlagt to utflyttinger fra institusjon i mai. En ungdom vil bli etablert gjennom Byggeveien bofellesskap for enslig mindreårige, og en vil flyttes i familiehjem tilhørende institusjonen. Det er andre gang denne ungdommen flyttes til en familie, og forhåpentligvis vil plasseringen lykkes denne gangen. Ulike omstendigheter kan medføre brudd i familieplasseringer. I noen tilfeller viser det seg vanskelig å plassere barn med eksempelvis stor grad av tilknytningsproblematikk i en familie. Barnevernet har hatt et tilfelle hvor Fylkesnemnda ut fra barnets behov og utfordringer, vurderte at barnet skulle bo på institusjon framfor i fosterfamilie.

Det bor 11 barn i statlige familiehjem, dvs. familiehjem under institusjon (tidligere kalt fosterhjem under institusjon). Barnevernkontoret samarbeider tett med fosterhjems konsulentene i Ofot for å vurdere alternativer fremfor slike plasseringer. Disse plasseringene forekommer som oftest der hvor barna allerede er/har vært plassert i institusjonen, hvor omsorgsbehovene er særdeles krevende, eller der hvor det ikke lykkes å plassere/finne egnede fosterhjem for barna. Plasseringene er kostnadskreven og barna kan ikke flyttes etter at plassering er foretatt. Vurderinger foretas i enhver sak hvor barn har behov for en omsorgsbasis, og faglige drøftinger sett opp mot barnets aktuelle og framtidige behov gjennomgås.

Barnevernkontoret har per april 41 barn i fosterhjem, både ordinære og forsterkede. Ett barn overføres til Ofot i løpet av april, da det blir 18 år. Et annet barn ble avsluttet i april som følge av adopsjon. Som nevnt ovenfor forventes det flere fosterhjemsplasseringer i løpet av sommeren. Totalt antall saker forventes å være relativt stabilt.

Ingen barn ble plassert på institusjon i april.

Ved utgangen av april hadde 46 ungdommer ettervernstiltak og oppfølging fra Ofot og Byggeveien bofellesskap. 17 av de 46 ungdommene er enslige mindreårige flyktninger.

Det ene akutthjemmet har friperiode frem til medio juni, mens det andre har fått en ny plassering. Dette forventes å bli en relativt langvarig plassering, da saken skal fremmes for Fylkesnemnda.

Ved utgangen av april jobbet Ofot med tiltak i 35 saker fordelt på 44 barn på bestilling fra barnevernkontoret. Sakene dreier seg om foreldre- / familieveiledning, kartlegging og observasjonsoppgaver, miljøterapeutisk oppfølging, godkjenningsoppgaver og tilsyn. 19 barn fordelt på 11 familier står på venteliste for å få tiltak.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

[Måned rapport barneverntjenesten per april 2014 tas til orientering](#)

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Mary Ann Gursli /s
avdelingssjef

Sak 44/14 Tiltak for å motivere ansatte til å ta barnehagelærerutdanning, orientering

Arkivsak: 201400063

Arkivkode: 323.0

Saksbehandler: Nina Corneliussen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	44/14
Bydelsutvalget	16.06.14	106/14

TILTAK FOR Å MOTIVERE ANSATTE TIL Å TA BARNEHAGELÆRERUTDANNING, ORIENTERING

Sammendrag:

Det vises til verbalvedtak i forbindelse med behandling av budsjett 2014:

Bydelsutvalget ber om en orienteringssak før sommeren 2014 om hvilke tiltak som er gjort for å motivere ansatte til å ta barnehagelærerutdanning, hvor mange som har søkt, og hvilke tilbud og betingelser disse vil ha i utdanningsperioden.

Det finnes ulike former for barnehagelærerutdanning som kan kombineres med arbeid. Studenter som kombinerer arbeid med studier har erfaringsmessig høy motivasjon for å begynne en jobb i en av barnehagene i bydelen og for å bli i jobben som barnehagelærer. Bydelsadministrasjonen gjennomfører flere tiltak for å rekruttere til disse studieformene. Studentene gis gode permisjonsvilkår og tett oppfølging under studietiden. Studenter som innvilges permisjon med lønn vil ha bindingstid i samsvar med permisjonens størrelse.

Saksframstilling:

Bydelsadministrasjonen arrangerte et informasjonsmøte for interesserte søkere i februar. Det var 25 deltakere med interesse for flere ulike studieformer. Seksjonsleder for barnehager orienterte om ulike permisjonsordninger og om de stipendmulighetene som finnes. Bydelens koordinator for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) redegjorde for søkeprosess, organisering og innhold i ABLU-studiet.

Tre studenter (ABLU, deltid, nett- og samlingsbasert) som arbeider i bydelens barnehager, fortalte om sin studieordning. Det var mulighet for å stille spørsmål til alle innlederne. Deltakerne ga gode tilbakemeldinger om at møtet var informativt og motiverende for å søke til ett eller flere av studiene. Flere var fast bestemt på en av studieformene før møtet, men ble etter møtet mer motivert for også å søke andre varianter av barnehagelærerutdanning. Informasjon som ligger lett tilgjengelig på de ulike høyskolenes nettsider ble vist, samtidig som det ble poengtert at søkerne selv må søke informasjon og følge opp søknadsfrister.

Barnehagestyrerne har blitt informert om ulike muligheter for å kombinere jobb med barnehagelærerstudier og om betingelsene studentene blir gitt. Nærmeste leder og kollegaer er viktige motivatorer for potensielle studenter. Deres betydning har vært tema på flere møter med bydelens barnehagestyrere. Det er av stor betydning å motivere og rekruttere ansatte med de rette forutsetningene for å gjennomføre studiet. Gode skriftlige og muntlige språkferdigheter, IKT-kunnskaper, evne til struktur og prioritering, samt sosial støtte er blant de viktigste forutsetningene for å lykkes gjennom studiet. Dette er temaer barnehagestyrerne tar opp med

potensielle kandidater i forkant av søknaden til studiet og dette er også fokus under intervjuet med kandidatene.

Antall søkere

Det er ni søkere til ABLU-studiet. Åtte søkere fra seks kommunale barnehager og en søker fra en ikke-kommunal barnehage. Det ble gjennomført grundige intervjuer av alle søkerne. Intervjuet søker å belyse kandidatens begrunnelse og motivasjon for å søke studiet. I hvilken grad søkerne har satt seg inn i oppbyggingen av studiet, lest fagplanen, vært på informasjonsmøtet og lignende. Det spørres om tidligere søknad til studier, bakgrunn og tidligere skolegang og tanker om hvordan arbeidsplassen vil være en læringsarena. Kandidaten forteller også om sin deltakelse i barnehagens pedagogiske virksomhet i dag, hva de tenker at studiet vil kreve og egen gjennomføringsevne. Tid, støtte hos familie, evne til struktur, arbeidsplass, helse er også tema. På bakgrunn av en helhetlig vurdering av søkerne og barnehagen som læringsarena, ble det oversendt en prioritert liste til Høgskolen i Oslo og Akershus som står for den videre opptaksprosessen og sender ut studietilbud. Bydel Østensjø har meldt ønske og behov for flere studieplasser. Det er en fordeling av studieplasser til alle bydelene. Vi er beredt til å ta i bruk flere studieplasser på kort varsel dersom noen bydeler ikke tar sine plasser i bruk.

I tillegg til ABLU-søkerne er bydelen kjent med at det per dags dato er fire søkere til deltidsstudiet, en søker til småbarnspedagogikk påbygning, fire søkere til heltid og seks søkere til nett- og samlingsbasert studie.

Tilbud og betingelser i utdanningsperioden

Arbeidsplassbasert barnehagelærer studie, 4 års varighet

Det innvilges 20 % ulønnet permisjon og 20 % lønnet permisjon i hele perioden. Det inngås avtale om to års bindingstid til Oslo kommune etter endt utdanning.

Barnehagelærer deltid over 4 år

Studenter på denne studieformen gis 50 % ulønnet permisjon for deltakelse på forelesningene. Under praksisperioder gis 20 % lønnet permisjon og 80 % ulønnet permisjon. Praksis er i ca. 6 uker per år og gjennomføres alltid i en annen barnehage enn studentens egen. Det inngås avtale om et års bindingstid til bydelen etter endt utdanning.

Nett- og samlingsbasert barnehagelærerutdanning, 3 år

De to første studieår innvilges 20 % lønn under samlinger og 20 % lønn for praksis. Siste studieår innvilges 50 % lønn for samlinger og for praksis. Praksis siste studieår er totalt 15 uker. Det inngås avtale om 6 måneders bindingstid til bydelen etter endt utdanning.

Småbarns- og barnehagepedagogikk, 2 år deltid

Det innvilges lønnet permisjon for studiedager og praksis. Praksis er totalt tre uker gjennom dette studiet. Studentene her har ingen bindingstid.

Barnehagelærer heltid, 3 år

I henhold til arbeidsmiljølovens § 12.11 kan ansatte som har vært i arbeidslivet i minst tre år, og ansatt i Bydel Østensjø i minst to år, innvilges hel eller delvis permisjon inntil tre år.

Den enkelte permisjonssøknad behandles individuelt og på bakgrunn av tjenesteleders anbefaling. Anbefalingen skal gis på bakgrunn av en helhetlig vurdering av søkerens egnethet og forutsetninger for kombinasjonen arbeid og studier. Bydelen vil på den måten sikre seg at midler som brukes til dette forventes å få en effekt.

Studentene kan søke stipender gjennom OU-fondet i Oslo Kommune og gjennom sine fagforeninger. I tillegg finnes låne- og finansieringsordninger gjennom Statens lånekasse. Ved siden av permisjonsbetingelsene, er tett og god oppfølging i egen barnehage av avgjørende betydning for gjennomføringen til studentene. Barnehagestyrer har ansvar for å tilrettelegge og følge opp studentene. Barnehagestyrerne bruker studenten inn i barnehagens arbeid med kvalitetsutvikling og i endrings- og utviklingsarbeidet. På den måten får barnehagene med studenter kontinuerlig tilgang til ny kunnskap fra utdanningsinstitusjonene. Studentene i bydelen som kombinerer jobb og studier, har erfaringsmessig hatt høy grad av gjennomføring av studiene. Få studenter har falt fra underveis. Dette skyldes trolig gode utvelgelsesrutiner og god oppfølging gjennom studiet.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Sak om tiltak for å motivere ansatte til å ta barnehagelærerutdanning tas til orientering.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Tommy Grotterød /s
avdelingssjef barn og kultur

Sak 45/14 Orientering om status i helsetjenester barn og unge

Arkivsak: 201000379

Arkivkode: 212.0

Saksbehandler: Vigdis Malt Marøy

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	45/14
Bydelsutvalget	16.06.14	107/14

ORIENTERING OM STATUS I HELSETJENESTER BARN OG UNGE

Sammendrag:

I forbindelse med bydelsutvalgets behandling av budsjett 2014, BU-sak 191/13, ble det vedtatt følgende verbalvedtak:

1. *Bydelsutvalget ber administrasjonen legge fram en orienteringssak om status for helsestasjonen (bl.a. i forhold til samhandlingsreformen, antall barn pr. ansatt og hvordan man ligger an i forhold til programmet for kontroller)*
2. *Bydelsutvalget ber administrasjonen legge fram en orienteringssak om skolefraværprosjektet, og hvordan arbeidet følges opp etter at prosjektperioden har løpt ut. Samtidig gis det en orientering om hvordan skolene ligger an i forhold til løpende oppgaver.*
3. *Bydelsutvalget ber om en orienteringssak om arbeidet til Familiesenteret.*

Da alle punktene over vedrører tjenesteområder innen Helsetjenester barn og unge, HBoU, blir det orientert om dette i en felles sak.

Saksframstilling:

Generelt om HBoU

Helsetjenester barn og unge, HBoU, består av helsestasjonstjeneste 0-5 år, inklusive svangerskapskontroll hos jordmor og smittevernoppgaver knyttet til tuberkulosekontroll, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, ergo- og fysioterapi 0-17 år og familiesenter med åpen barnehage og språkenhet.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal ivareta det helhetlige forebyggende og helsefremmende arbeidet rettet mot alle barn og unge 0-20 år, og til gravide som ønsker å gå til svangerskapskontroll hos jordmor på helsestasjonen. Tjenesten skal være et lavterskeltilbud, og skal være tilgjengelig for alle målgruppene.

Ergo- og fysioterapitjenesten 0-17 år er sentral i arbeidet med å tilby koordinerte tjenester til barn som trenger det. Oppfølging og behandling av barn med nedsatt funksjonsevne utgjør det meste av arbeidet i tjenesten.

Familiesenteret med åpen barnehage og språkenhet, har en sentral funksjon i å gi psykisk helsehjelp til barn 0-17 år, og å hjelpe foreldre som sliter i foreldrerollen med samspills- og atferdsproblematikk.

Videre i saksframstillingen besvares spørsmålene i verbalvedtakene som er gjengitt innledningsvis.

1. Status for helsestasjonen (bl.a. i forhold til samhandlingsreformen, antall barn pr. ansatt og hvordan man ligger an i forhold til programmet for kontroller)

Med høye fødselstall over flere år, nye retningslinjer og prosedyrer fra sentrale myndigheter, som igjen har medført behov for ny kompetanse, har helsestasjonen, i samråd med bydelsoverlegen, praktisert et tilpasset helsestasjonsprogram.

Statens helsetilsyn gjennomførte i 2011 en kartlegging av helsestasjoner i 50 kommuner og bydeler, der i blant Bydel Østensjø, og avdekket da at mange ikke tilbød barna helsestasjonstjenester i samsvar med nasjonale retningslinjer. I 2013 ble et landsomfattende tilsyn med helsestasjonstjenester i alderen 0-6 år gjennomført. 78 kommuner og bydeler ble plukket ut og fylkesmennene fant minst ett lovbrudd i 56 av disse. I kjølvannet av tilsynene er det klargjort at Helsedirektoratets faglige veileder på helsestasjonsområdet (IS-1154) har status som nasjonal retningslinje. Den beskriver et program for helsekontroller for aldersgruppen 0-6 år, og presiserer hva som skal undersøkes når. I tillegg vektlegges det at helsesøster skal tilby hjemmebesøk innen to uker etter utskrivelse fra barselavdeling på sykehus. Slik tilbud skal gis til alle, ikke kun til førstegangs fødende og antatte risikofamilier.

I bydelens tilpassede helsestasjonsprogram har 4-, 10- og 18-månederskonsultasjoner, ikke vært prioritert. Det samme gjelder tilbud om barselgrupper. Dette er i igjen innlemmet i bydelens helsestasjonsprogram 2014. Implementeringen er i gang, vedlegg 1. Når det gjelder tilbud om hjemmebesøk etter fødsel, er dette fortsatt et prioritert område, med det formål å komme tidlig inn med aktuell støtte, særlig på grunn av tidligere utskrivning fra føde-/ barselavdelingene på sykehusene. Hittil i år har 73 % fått hjemmebesøk, 60 % innen to uker etter hjemkomst, mens 27 % har fått nyfødsamtale på helsestasjonen. Andel hjemmebesøk har økt fra 2012, der kun 48 % fikk hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst.

Utviklingen i antall fødsler per helsesøsterårsverk og antall barn 0-6 år per helsesøsterårsverk i Bydel Østensjø i perioden 2010- 2013 har vært som følger:

	2010	2011	2012	2013	Prognose 2014
Antall fødsler	756	715	769	660	711
Helsesøsterårsverk	7,3	7,3	7,3	8,3	9,4
Fødsler pr. årsverk	104	98	105	80	76
Antall barn 0-6 år pr. årsverk	569	581	594	530	468

*Kilde: KOSTRA og budsjettokument

*Prognose 2014 er beregnet ut fra fødselstall januar til og med april 2014, omregnet til årsprognose.

Som tabellen over viser, hadde bydelen 105 fødsler per årsverk i 2012, mens prognosen for 2014 er 76. Tallene vil variere noe fra år til år. Normen for antall fødsler i Utviklingsstrategi for helsestasjons- og skolehelsetjenesten IS-1798, er 65.

Samhandlingsreformen retter tydelig fokus på det forebyggende helsearbeidet i kommunene. Tidlig innsats skal forebygge sykdommer og plager senere i livet. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er, sammen med andre tjenester i bydelen, sentral i arbeidet med å fange opp, gi tidlig støtte og oppfølging og koordinerte tjenester til barn, unge og familier som trenger det. Spesielt nevnes barn med nedsatt funksjonsevne og barn med psykiske vansker og lidelser. Bydelens målrettede arbeid de siste årene med bruk av modell for tverrfaglig samarbeid i enkeltsaker, utvikling av de tverrfaglige møtene etter Lørenskogmodellen, utarbeidelse av «Huset», som beskriver hva bydelens tjenester og eksterne samarbeidsinstanser kan bidra med i arbeidet overfor barn, unge og familier, bygger opp om dette arbeidet.

2. Skolefraværprosjektet, og hvordan arbeidet følges opp etter at prosjektperioden har løpt ut. Hvordan skolene ligger an i forhold til løpende oppgaver.

I bydelsutvalgets behandling av budsjett 2014, BU-sak 191/13, ble det fattet verbalvedtak om å opprette 2 stillinger i skolehelsetjenesten, utover den ene stillingen som administrasjonen hadde foreslått. Denne styrkingen har medført en mer tilgjengelig skolehelsetjeneste enn tidligere. Samtidig gir det muligheter for å følge opp arbeidet etter skolefraværprosjektet, som ble avsluttet i september 2013.

Det vises for øvrig til orienteringssak til bydelsutvalget om bydelens skolehelsetjeneste, jf. ungdommens bystyrevedtak, samt vedtak i ungdomsrådet juni 2013. Her ble det orientert om skolens løpende oppgaver og hvordan tilgjengeligheten på skolen var på dette tidspunktet.

Skolefraværprosjektet:

Skolefraværprosjektet, 2011-2013, har vært et tverretattlig samarbeidsprosjekt mellom Skullerud skole, Skøyenåsen skole. PPT, skolegruppe B, Bogerud BUP og Bydel Østensjø. Prosjektet ble kalt «Nærvær og mestring – Østensjø». Skolehelsetjenesten har vært hovedansvarlig for gjennomføring av prosjektet. Helsesøsterstillingene ved skolene Skullerud og Skøyenåsen ble styrket med henholdsvis 30 % og 40 %. Målgruppen har vært elever på ungdomsskolene, som står i fare for å utvikle skolefraværproblematikk, i denne sammenheng definert til å gjelde elever som ikke allerede er henvist BUP eller meldt barnevern på grunn av høyt skolefravær.

85 elever har vært definert inn i prosjektet fra høsten 2011 til og med våren 2013.

Gjennom prosjektperioden er det arbeidet med ulike rutiner for oppfølging og samarbeid. Dette for at de elever det gjelder, skulle bli identifisert så tidlig som mulig. Videre er det blitt arbeidet med individuelt tilpassede og tverretattlige samordnede tiltak, både ovenfor elever og foresatte. Det er innhentet erfaringer fra liknende prosjekter i landet og fra relevant forskning. Det planlegges seminar om skolefravær høsten 2014. Selv om prosjektet ble avsluttet i prosjektform etter skoleåret 2013/14, er det mulig å nyttiggjøre seg kunnskap og erfaringer til videre ordinær drift. Det at skolehelsetjenesten er styrket med flere årsverk fra 2014, gjør dette enklere, og forebygging av skolefravær vil fortsatt være et prioritert område for skolehelsetjenesten. Det er planlagt hvordan spredning til bydelens øvrige skoler kan skje. Om implementeringen lykkes vil avhenge av i hvilken grad skolene vil delta i arbeidet. En viktig suksessfaktor for prosjektet var det tette samarbeidet mellom skole og skolehelsetjeneste. Det er sentralt at det blir utarbeidet en klar ansvarsfordeling mellom faglærere, kontaktlærere, ledelse, skolehelsetjeneste og ressursteam. Det at ansatte med ulik faglig bakgrunn og ulike erfaringer jobber tett sammen, høyner kvaliteten på oppfølgingen. Godt samarbeid med foresatte har vært en annen viktig faktor i arbeidet med skolefravær.

I prosjektrapporten, som følger vedlagt, beskrives nærmere hvilken positiv effekt man antar dette prosjektet har hatt i arbeidet mot skolefravær. Det foreslås en rekke punkter for å implementere erfaringer i videre praksis, med blant annet utarbeidelse av samarbeidsavtale mellom skolehelsetjenesten og den enkelte skole, overføringsmøter mellom barneskole/ungdomsskole og ungdomsskole/videregående skole, at skole og skolehelsetjenesten har som mål å ha flest mulig felles samtaler med foresatte og elev, og at helsesøstre med spisskompetanse fra skolefraværprosjektet deler sine erfaringer med sine kolleger og samarbeidspartnere.

Hvordan skolene ligger an i forhold til løpende oppgaver:

Skolehelsetjenesten følger det anbefalte programmet for konsultasjoner som er beskrevet i Helsedirektoratets faglige veileder Skolehelsetjenesten (IS-1154). Dette inkluderer

basisoppgaver som vaksinasjoner, høyde- og vektmåling, førsteklasseundersøkelse, 8. klasseundersøkelse og andre individuelle og grupperettede treff på ulike klassetrinn.

Graden av tilgjengelighet har økt med styrkingen av tjenesten. Fra å være tilstede om lag to dager i uken ved barneskolene og 2-3 dager ved ungdomsskolene, har dette økt til henholdsvis 3-4 dager per skole per uke. Fleksibiliteten mellom de ulike skolene, ved at helsesøstre bistår hverandre på tvers av skoler ut fra behov, øker også kvaliteten ved tjenesten. Det vises til vedlegg 3 med oversikt for hvordan styrkingen har blitt for den enkelte skole. På grunn av ansettelsesprosess og mulighet for tiltredelse, vil nye årsverk være fullt ut realisert fra høsten 2014.

Skolehelsetjenesten i videregående skoler er godt bemannet gjennom lavterskeltilbudet «Utviklingsfremmende samtaler», hvor psykolog/klinisk sosionom fra BUP jobber sammen med helsesøster i en tverrfaglig skolehelsetjeneste 4 dager i uken på hver av de to skolene. I forhold til de angitte normtallene i IS-1798, Utviklingsstrategi for helsestasjons- og skolehelsetjenesten, med 800 elever/årsverk for videregående skoler, 550 elever/årsverk for ungdomsskoler og 300 elever/årsverk for barneskolene, er bydelens tall per 2014 på henholdsvis 700 elever/årsverk for videregående, 550 elever/årsverk for ungdomsskolene og 700 elever/årsverk for barneskolene, mot 1100 elever/årsverk på barnetrinnet i 2013. Tallene viser en klar forbedring. Når Manglerud videregående skole blir omgjort til grunnskole i 2015, er det mulig å overføre helsesøsterressurs til barnetrinnet, noe som vil bedre tilgjengeligheten ytterligere. Inntil det vil barneskoleelevene få dekket det de skal av konsultasjoner. Ungdomstrinnet er bevisst prioritert for å følge opp arbeidet med forebygging av skolefravær.

Arbeidet til Familiesenteret

Familiesenteret, som også inneholder åpen barnehage og språkenhet, har en sentral funksjon i å gi psykisk helsehjelp til barn 0-17 år, og hjelpe foreldre som sliter i foreldrerollen med samspills- og atferdsproblematikk. Familiesenteret gir hjelp til følgende målgrupper:

- Barn i alderen 3-12 år med atferdsproblematikk. Familiesenteret koordinerer TIBIR, «Tidlig innsats for barn i risiko», med blant annet PMTO.
- Barn og unge 0-17 år, som trenger psykisk helsehjelp, der vanskene ikke er så omfattende at de trenger behandling fra spesialisthelsetjenesten.
- Foreldre i konflikt, som trenger veiledning på hvordan de kan ivareta sine barn i prosessen.
- Foreldre som trenger utvidet hjelp for å mestre foreldrerollen utover det som gis av støtte fra helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
- Foreldre, som selv har psykiske vansker og/eller opplever kriser. Her samarbeides om nødvendig med fastlege, psykisk helseteam og/ eller barnevern.

Hjelpen fra familiesenteret gis i form av samtaler og/eller gruppetilbud. I 2013 ble det arbeidet med 117 saker. Ved tidlig innsats gis det hjelp for å forebygge at barn og familier ytterligere må ha hjelp fra eksempelvis barnevern og BUP. Noen ganger er det likevel nødvendig å supplere med det. I 2013 ble 5 saker videreformidlet til BUP, barnevern eller familievernkontor. Det er en styrke at familiesenteret er en del av HBoU og at helsestasjons- og skolehelsetjenesten lett kan henvende seg og samarbeide om familier som trenger ekstra hjelp. Ved komplekse saker er det nødvendig med tverrfaglig samarbeid utover HBoU. Bydelens overordnede satsing på psykisk helse framhever dette, og det vises til egen sak til bydelsutvalget, der det foreslås å styrke familiesenteret med psykologressurs.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Sak om status i Helsetjenester barn og unge, med særlig fokus på områdene helsestasjon, skolefraværprosjektet og familiesenteret, tas til orientering.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Tommy Grotterød /s
avdelingssjef

- Vedlegg 1: Helsestasjonsprogram 0-5 år fra 2014-Bydel Østensjø
- Vedlegg 2: Sluttrapport «Nærvær og mestring-Østensjø»
- Vedlegg 3: Oversikt over antall årsverk i skolehelsetjenesten fordelt på antall elever og skoleslag 2013-2014

Sak 46/14 Bydelens forebyggende arbeid når det gjelder psykiske problemer blant barn og unge

Arkivsak: 201400325

Arkivkode: 222.0

Saksbehandler: Vigdis Malt Marøy

Saksgang	Møtedato	Saknr
Oppvekstkomite	10.06.14	46/14
Ungdomsrådet	10.06.14	34/14
Råd for funksjonshemmede	11.06.14	33/14
Bydelsutvalget	16.06.14	108/14

BYDELENS FOREBYGGENDE ARBEID NÅR DET GJELDER PSYKISKE PROBLEMER BLANT BARN OG UNGE

Sammendrag:

Bakgrunn

I bydelsutvalgets behandling av budsjett 2014, BU-sak 191/13, ble det under avsnitt 6.2 fattet følgende vedtak:

Bydelsutvalget ber om å få en sak som omhandler bydelens forebyggende arbeid når det gjelder psykiske problemer blant barn og unge før sommeren 2014. I saken presenteres:

- 1. Hvilke tilbud som gis til barn og unge og deres foreldre av de ulike instansene i bydelen som jobber med dette*
- 2. Omfanget av arbeidet som gjøres i dag*
- 3. Signaler som er gitt om økonomisk satsing på området fra sentrale myndigheter*
- 4. Gevinster som ligger i å organisere arbeidet annerledes*
- 5. Hvordan eventuelle ressurser kan utnyttes best mulig i bydelen*
- 6. Kapasitet og ressurser*

Under samme avsnitt ble det fattet vedtak om at administrasjonen skulle arrangere et seminar for bydelens politikere om bydelens forebyggende arbeid med psykisk helse barn og unge. Seminaret ble gjennomført 07.04.2014. I seminarprogrammet var bredden i bydelens tjenestetilbud vektlagt, og tilbudene ble presentert av ansatte som er i nær kontakt med aktuelle brukergrupper. Det ble iht vedtaket orientert nærmere om tilbudet som gis til ungdom og deres familier i Ski kommune. Vedlegg 1.

Helt siden Opptrappingsplanen for psykisk helse (1999-2008), har sentrale myndigheter hatt psykisk helse som et prioritert område. Det er utarbeidet veiledere for psykisk helsearbeid både for voksne og for barn og unge. Sistnevnte, *Psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunene*, IS-1405/2007, gir overordnede rammer, beskrivelse av fagfeltet, og gir råd og veiledning til kommunene. Oslo kommune sentralt har hatt egen psykisk helseplan og bydelene har utarbeidet sine lokale planer. Helseetaten har nylig fått i oppdrag av Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester å utarbeide utkast til ny handlingsplan for psykisk helsearbeid. Utkastet skal leveres byrådsavdeling innen 01.06.2014, og fremmes for bystyrebehandling høsten 2014.

Samhandlingsreformen retter tydelig fokus på å styrke det forebyggende helsearbeidet i kommunene. Kommunene skal ha oversikt over grunnleggende lokale helseutfordringer og skal rette forebyggende innsats mot tiltak som har dokumentert effekt. Folkehelseinstituttet har utgitt rapporter og veiledninger som kan benyttes som grunnlag for forebyggende arbeid innen psykisk helse. *Bedre føre var. Psykisk helse: Helsefremmende og forebyggende tiltak og anbefalinger - Rapport 2011:1*. Bydelen bruker dette som en del av grunnlaget i sitt planarbeid.

Økningen i befolkningen i Oslo de senere årene, kombinert med en stor andel voksne med psykiske helseutfordringer, som er brukere av bydelens tjenester, og ofte mottar ytelser fra flere tjenester, stiller bydelens ansatte ovenfor nye utfordringer.

Psykiske problemer i oppveksten kan ha omfattende følger for personens psykisk helse som voksen. Det er viktig at bydelens ansatte er i stand til å se signalene og tilby rett hjelp på et tidlig tidspunkt, for å forebygge utvikling av psykiske lidelser hos barn og unge.

Innføring av samhandlingsreformen stiller økte krav til kompetansen i bydelen, flere skal behandles i kommunen, og veksten i spesialisthelsetjenesten skal dempes. Reformen stiller større krav til samarbeidskompetanse hos bydelens ansatte.

Saksframstilling

Psykisk helse er bydelens overordnede satsingsområde i 2014 og målsettingene er at bydelens ansatte har god kjennskap til hverandres tjenester og at enslige og familier med psykiske helseutfordringer møter samordnede og godt koordinerte tjenester.

Kompetanseheving hos ansatte i Bydel Østensjø i 2013/2014:

For å øke ansattes kjennskap til bydelens og samarbeidende tjenesters tilbud rettet mot barn og unge, er det nylig utarbeidet en samlet oversikt over tjenestesteder og deres tilbud, presentert som «Huset». «Huset» er lett tilgjengelig

på bydelens intranett og viser aktuelle instanser, i og utenfor bydelen, som arbeider med barn og unge det er knyttet bekymring til. «Huset» er et verktøy og en hjelp for ansatte i bydelen når det er behov for hjelp fra andre tjenester. Lett tilgjengelig informasjon, kombinert med realistiske forventinger til hva samarbeidende tjenester kan tilby, er en forutsetning for godt samarbeid. Samordnet og samtidig hjelp fra flere tjenester er i noen saker nødvendig.

Tverrfaglig samarbeid, med samordnet og samtidig hjelp, er ofte nødvendig når barn, ungdom eller en familie har utfordringer knyttet til psykisk helse. I komplekse saker er det nødvendig å etablere kontakt med eksempelvis barnevern, psykisk helseteam, BUP eller DPS og da vil «Huset» være et nyttig verktøy for de ansatte.

Opplæringsprogrammet «Tryggere traumekompetanse, Bydel Østensjø»:

Som ledd i å styrke den enkelte ansattes handlingskompetanse, deltar 250 av bydelens ansatte i opplæringsprogrammet «Tryggere traumekompetanse, Bydel Østensjø». Programmet startet i november 2013 og siste av totalt fem heldagssamlinger avholdes i juni 2014. 100 ansatte har i tillegg deltatt i fordypningsgrupper mellom undervisningsdagene. Regionalt ressurscenter om vold og traumatisk stress og selvmordsforebygging, RVTS Øst, er i samarbeid med bydelen ansvarlig for opplæringen. Målsettingen er forebygging, tidlig intervensjon og rett hjelp til rett tid. Et utgangspunkt for opplæringen er at selv om faggruppene gjerne har ulike oppgaver og ulik kontakt med målgruppen, vil alle kunne dra nytte av denne undervisningen i sin daglige praksis. Utvikling av gode samarbeidsmodeller mellom faggruppene og seksjonene/ enhetene er et mål for undervisningen. Kunnskapen og erfaringene fra opplæringsprogrammet skal vedlikeholdes etter at programmet er avsluttet, i samarbeid med RVTS Øst.

1. Hvilke tilbud gis til barn og unge og deres foreldre av de ulike instansene i bydelen som jobber med dette?

Barn, ungdom og/eller familier med psykiske vansker har behov for ulik grad av hjelp. Tilbudene som gis fra bydelen kan gå fra det å se at noen har det vanskelig, avdekke dette, snakke med og bry seg om, til støttesamtaler, gruppetilbud, lettere behandling, eventuelt etablering av kontakt med behandlende tjenester som fastlege og spesialisthelsetjeneste.

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste:

Helsestasjons- og skolehelsetjenestens oppgaver i forebyggende psykisk helsearbeid for barn og unge er å være et sted der barn, unge og foresatte kan komme med sin bekymring eller sine problemer. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten kan oppdage psykiske vansker og risikofaktorer på et tidlig stadium og bidrar til tidlig innsats når vansker avdekkes.

Gravide og sped- og småbarnsforeldre styrkes og støttes i foreldrerollen og samspill barn - foreldre. Tilbud kan bestå av støttesamtaler, veiledning og nært samarbeid med familiesenter og barne- og ungdomspsykiatrien, BUP. BUP er ukentlig til stede på helsestasjonen gjennom prosjektet *Tidlig innsats for gravide, barn og familier med utsatt psykisk helse*.

Skolehelsetjenesten tilbyr samtaler, råd- og veiledning for elever som strever med sin psykiske helse, individuelt eller i gruppe, og gir tettere oppfølging til barn og unge som trenger det. I tillegg bidrar helsesøster på skolen til å fremme skoleelevers læringsmiljø og drive nettverksskapende og annet psykososialt miljørettet arbeid. Ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten deltar i og koordinerer samarbeid med andre instanser i og utenfor bydelen. Skolehelsetjenesten ved de videregående skolene er styrket gjennom samarbeidsavtalen «Lavterskel – Utviklingsfremmende samtaler», med økt helsesøsterressurs fra bydelen og psykologressurs fra spesialisthelsetjenesten, BUP.

Helsestasjon for ungdom, HFU:

HFU er et lavterskeltilbud på ungdommens egne premisser. Ungdom, med psykiske vansker kan komme og snakke med helsesøster og får lett tilgang til samtale med psykolog, som er fast til stede i den ukentlige åpningstiden. Psykisk helse og rus henger ofte sammen. HFU samarbeider tett med prosjektansvarlig for «Ut av tåka». Prosjektet skal identifisere ungdom som bruker cannabis på et tidlig tidspunkt, arbeide systematisk med ungdommens motivasjon, samt gi hasjavenportningskurs til ungdom som er motivert for å slutte med cannabis. Prosjektet samarbeider med Manglerud politistasjon.

Familiesenteret med åpen barnehage og språkenhet:

På familiesenteret arbeider blant andre psykolog og foreldreveiledere. De gir lettere psykisk helsehjelp til barn, unge og familier. Hjelpen gis i form av samtaler og/eller gruppetilbud. Familiesenteret bidrar med å vise vei videre om det er behov for mer omfattende hjelp enn det som gis fra de kommunale helsetjenestene. Familiesenteret har det koordinerende ansvar for TIBIR, "Tidlig innsats for barn i risiko", med blant annet PMTO, hvor det arbeides med atferdsproblematikk i aldersgruppen 3-12 år. Familiesenteret har tilknyttet åpen barnehage og språkenhet.

Barnehager:

Barnehagens oppgaver i det psykiske helsearbeidet for barn er å fremme psykisk helse og stimulere barnas evner og ressurser. Ansatte i barnehagene har en unik mulighet til å observere barn, iverksette tiltak, dokumentere og følge opp barn, i samarbeid med foreldrene/foresatte. Barnehagens tilbud går på å ta initiativ til foreldresamtaler og innhente informasjon fra foreldrene. De ansatte i barnehagene skal «se» barn som viser en bekymringsfull atferd og melde bekymringen videre. Styrer og pedagogisk leder deltar i tverrfaglig samarbeid med andre tjenester i enkeltsaker.

Ressursenhet for førskolebarn:

Ressursenhet for førskolebarn har ansvar for å fatte vedtak og utføre spesialpedagogisk hjelp etter sakkyndig vurdering fra PPT. Ressursenheten bistår bydelens kommunale og private barnehager med veiledning og tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne, inkludert på grunn av psykisk helse, i barnehagen.

Utekontakt med arbeidstrening for ungdom:

Utekontakten arbeider blant annet på skolene, på fritidsklubbene og ute hvor ungdom oppholder seg. De har en unik mulighet til å fange opp barn og unge med psykiske problemer på et tidlig tidspunkt. Utekontakten kan drive oppsøkende virksomhet og er en samarbeidspartner som lytter, gir råd og veiledning og hjelper til med det meste av det barn og unge strever med. Utekontakten arbeider både med grupper og enkeltindivider. De er til stede i og har god kunnskap om ungdomsmiljøet i Bydel Østensjø, om ulike tilbud for barn og unge og om ulike hjelpetiltak. Utekontakten har ansvar for Oppfølgingstjenesten for ungdom som faller ut av videregående skole, OT, samt for arbeidstreningstiltaket for ungdom ved Skullerud aktivitetshus.

Fritidsklubber/ungdomsklubber:

Klubbene jobber i hovedsak med grupper, generelt forebyggende arbeid og kulturarrangementer for barn og ungdom. Ansatte på klubben, som ofte har god relasjon til barnet/ ungdommen, kan snakke med barnet/ungdommen om en bekymring knyttet til psykisk helse. På bakgrunn av alvorlighetsgraden av bekymringen, eller utfallet av samtalen, blir foresatte kontaktet. I de fleste tilfeller kan det tilbys tiltak knyttet opp mot aktiviteter på klubben. Dette kan være samtaler med barn/ungdom, ekstra voksenkontakt, aktiviteter som kan gi mestringfølelse og aktiviteter hvor man kan jobbe med sosial kompetanse og nettverk. I tilfeller der det er behov for involvering av andre tjenester, kan fritidsleder eller klubbleder, etter samtykke fra barnet/ungdommen, inngå et samarbeid med andre tjenester.

Barnevern:

Barneverntjenestens oppgaver i det psykiske helsearbeidet for barn og unge er blant annet å ta i mot bekymringsmeldinger, undersøke grunnlaget for bekymringen og sette i gang forebyggende hjelpetiltak for barnet og familien. Mange barn og unge som barneverntjenesten kommer i kontakt med, har psykiske vansker og er risikoutsatt. For barneverntjenesten er tverrfaglig samarbeid i bydelen sentralt. Barnevernet benytter seg ofte av lavterskeltilbud i bydelen, for eksempel tiltak ved familiesenteret, arbeidstreninga e.a. Barn som viser symptomer på alvorlige psykiske vansker henvises til spesialisthelsetjenesten. Om noen lurer på om barnevernet skal involveres rundt barn og unge med psykiske vansker, skal eventuell bekymring drøftes med barnevernets vakttelefon.

Psykisk helseteam

Psykisk helseteam i bydelen tilbyr oppfølging av personer med psykiske lidelser. Barn og ungdom kan ha plager og psykiske vansker knyttet til at omsorgspersonene har utfordringer med egen psykisk helse. I samarbeid med foresatte kan andre tjenester kontakte psykisk helseteam, som ved behov kan delta i tverrfaglig samarbeid rundt familien. Psykisk helseteam tilbyr ekstra hjemmebesøk ved bekymring for familien og barnets situasjon. Ved psykisk helseteam er et årsverk psykisk helsearbeider omgjort til psykolog, noe som er ment å gi større bredde i kompetanse, og som vil bidra til en enda mer fleksibel og målrettet tjeneste.

Nav:

Nav har mulighet til å gå på hjemmebesøk for nærmere undersøkelse ved bekymring for et barns eller en ungdoms psykiske helse, dersom de voksne er brukere hos Nav og mottar

økonomisk sosialhjelp. Dersom man er bekymret for et barn eller en ungdom, som ikke er med i aktiviteter på grunn av dårlig økonomi i familien, kan NAV i samarbeid med foreldrene tilby kommunale aktiviteter, og det kan innvilges midler til aktiviteter til barn. NAV har flere prosjekter der en har tilbud til barn. For eksempel: ”Hva har du gjort i ferien”, aktivitetsdager, jobbtillbud til unge etc.

2. Omfanget av arbeidet som gjøres i dag

Psykisk helsearbeid for barn og unge omfatter forebygging for å hindre utvikling av psykiske lidelser, rusavhengighet og andre psykososiale problemer, samt tilbud til risikoutsatte barn og unge. Bydelens tilbud omfatter lavterskeltilbud som fremmer den psykiske helsen, ulike typer av kartlegging, lettere behandling og oppfølging av barn, unge og deres familier.

Tjenesteutøvere i bydelen rapporterer over tid at det er økning i behovet for psykisk helsehjelp i brukergruppen. Dette framkommer fra utekontakt, helsetjenester barn og unge, barnevernkontoret, OFOT, skoler med flere. Økningen bekreftes av tall fra tjenestene og av undersøkelsen Ung i Oslo 2012, som omfatter hele elevpopulasjonen på 9. og 10. trinn og 1. trinn på videregående skole. (Kilde Nova Notat 7/12). Om lag 30 familier er fulgt opp på helsestasjonen i prosjektet «Tidlig innsats til gravide og familier med utsatt psykisk helse på helsestasjonen», mot svært få henvisninger til BUP før prosjektet startet. I 2010 gjennomførte skolehelsetjenesten i grunnskolen 913 konsultasjoner til elever vedrørende psykisk helse, mens tallet i 2013 var ca. 1500. Etter at det ble tilknyttet psykologtilbud på helsestasjon for ungdom, har antall konsultasjoner på dette feltet vist en økning. Det er nytt at Tiltakssenteret gir tjenester til barn og unge. I 2013 ble det gitt støttekontakt til 16 barn og unge med psykiske lidelser, og 15 familier/ barn/ unge fikk avlastning/ individuell oppfølging.

3. Signaler som er gitt om økonomisk satsing på området fra sentrale myndigheter

Sentrale myndigheter har i flere år satset på å styrke det psykiske helsearbeidet i kommunene, blant annet ved å styrke med psykologer og høgskoleutdannet personell med videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge. Det har vært mulig å søke om tilskudd for å ansette psykologer i kommunene. Målet med tilskuddsordningen er å stimulere flere kommuner til å ansette psykologer i kommunale helse- og omsorgstjenester. I 2014 er det satt av 100 millioner i tilskuddsordningen. Tilskuddet kan gis over 6 år med maksimumsbeløp 1. driftsår på kr 500 000, 2. driftsår kr 400 000, 3. driftsår kr 250 000 og 4. - 6. driftsår kr 200 000 per år.

I føringene fra sentrale myndigheter framheves det at forebygging og tidlig innsats er viktig. Bruken av psykologene skal tilpasses lokale behov. Psykologen kan gi individuell oppfølging, drive veiledning, fagutvikling og tverrfaglig samarbeid. Søknadsfrist for å søke midler for 2014 var 1. mai.

4. Gevinster som ligger i å organisere arbeidet annerledes

Bydelens tverrfaglige samarbeidssystem, TFS, ble presentert på seminaret 07.04.2014, der også ulike tjenester presenterte sitt psykiske helsearbeid. Det unike med Bydel Østensjø's TFS er at det fra etableringen av inkluderte både barnevern, kriminalitetsforebygging og psykisk helse. I samarbeidssystemet inngår bydelen med sine aktuelle tjenester, skolene, politiet, BUP, og nylig er også DPS invitert til å delta.

På seminaret 07.04.2014 la Ski kommune fram hvordan de organiserte sitt psykiske helsearbeid. Ikke noe av det som kom fram fra Ski kommune, skulle tilsi at nåværende organisering i Bydel Østensjø bør endres, men bekrefter heller at TFS og nåværende organisering støtter opp om et godt psykisk helsearbeid.

Det bør arbeides videre med å sikre kjennskap til hvilke tjenester som kan bidra med hvilke tiltak. Tverrfaglig samarbeid og koordinert innsats, bør videreutvikles, med særlig vekt på enkeltsaker. Opplæringen med «Tryggere traumekompetanse» og «Huset», det at DPS blir fast representant i bydelens samordningsutvalg, er tiltak som støtter opp om dette. Det arbeides i tillegg med utvikling og forbedring av tverrfaglige samarbeidsmøter på lavterskelnivå, etter modell av Lørenskog kommune, implementering i bruk av samarbeidsmodell i enkeltsaker, som ble utviklet i prosjekt Familieveiviser, og det er etablert mottaksgruppe for sikring av samarbeid ved bosetting av flyktninger. Alt dette viser at bydelen driver et aktivt forbedringsarbeid, for å møte de økte utfordringene på området.

I november 2013 ble bydelens tre bestillerkontorer omorganisert til to. Bestillerkontor 0-17 år opphørte og ble delt ut fra saksfelt, slik at saker innen habilitering barn og unge ble lagt til Søknadskontoret og saker innen psykisk helse ble lagt til Tiltakssenteret, psykisk helseteam. Dette medførte at bestillerfunksjonen for psykisk helse barn og vokse ble samlet på et sted. Tiltakssenteret ved psykisk helseteam fikk overført ressurser fra Bestillerkontor 0-17 år i form av 1 årsverk fagkonsulent og 0,9 årsverk saksbehandler. Psykisk helseteam vil med dette gi tilbud til både voksne og barn, og kan i større grad samordne innsatsen rundt familien.

5. Hvordan eventuelle ressurser kan utnyttes best mulig i bydelen

Ved at Bydel Østensjø kan gi lett tilgjengelig psykisk helsehjelp til barn, unge og deres familier, tidlig intervensjon i alder og forløp, hjelp uten henvisning, fleksibilitet i tilbudene, høy grad av brukerinvolvering, tilgjengelighet tilpasset brukere, er målet at færre trenger hjelp fra barnevern og spesialiserte tiltak innen psykisk helsevern. Bydelens tjenesteapparat skal medvirke til rask hjelp videre i systemet ved mistanke om at barn er utsatt for omsorgssvikt eller overgrep, eller har alvorlige lidelser. Dette ansees som god utnyttelse av ressursene.

6. Kapasitet og ressurser

Alle barn, unge og familier med behov for nødvendig psykisk helsehjelp skal få den hjelpen de trenger, fortrinnsvis ved hjelp på bydelsnivå, hos bydelens tjenester og/eller hos fastlege, eller ved at det henvises til spesialisthelsetjenesten. Samhandlingsreformen, som på sikt stiller større krav til hva kommunene skal løse av oppgaver, påpeker viktigheten av forebygging, tidlig innsats, og tiltak som viser seg å ha effekt. Tilbud til brukergruppene skal primært bygges opp og gis i nærmiljøet, mens spesialisthelsetjenesten skal støtte opp om arbeidet i kommunene og gi tilbud om utredning og behandling av mer alvorlige tilstander.

Faglig styrke, tverrfaglig samarbeid og samordning står sentralt for at bydelen skal lykkes i dette arbeidet. Bydelen har mange tjenester, ulik kompetanse og det er potensiale i å utnytte ressursene i dette. Med bakgrunn i det som er beskrevet, sammen med signaler fra sentralt hold, kan det framheves som behov at tjenestetilbudet kan styrkes ved at flere kan få tilbud om lettere behandling på bydelsnivå. Det er særlig behov for å styrke kapasiteten for barn og ungdom i alderen 12-20 år. Helsesøstre i grunnskolene etterspør psykolog som samarbeidende instans, med mulighet for å gi utvidet hjelp utover det de selv kan gi, med lavere terskel enn det er å henvise til BUP eller DPS.

Oppsummering

Psykisk helse er et overordnet satsingsområde for Bydel Østensjø. Ansatte i ulike deler av tjenesteapparatet opplever økt trykk fra barn, unge og deres foreldre/foresatte, særlig fra skolealder og oppover. Angst og depresjon er de mest utbredte psykiske lidelsene, og koster

samfunnet store summer. Fra sentralt hold framheves det at det lønner seg å forebygge og å komme inn tidlig i forløpet.

Det er søkt Helsedirektoratet om tilskuddsmidler til å dekke psykolog i full stilling ved Familiesenteret. I søknaden framheves det at stillingens hovedoppgave vil være å gi barn og unge i grunnskolealder, med behov for psykisk helsehjelp, lett tilgjengelig hjelp på lavterskelnivå. Psykologen skal samarbeide tett med aktuelle instanser innad i bydelen, som helsesøster, «Ut av tåka», sosiallærer/rådgiver, utekontakt, barnevern, fastlege, psykisk helseteam samt eksterne instanser som BUP og DPS, slik at det blir gitt samordnet hjelp til de som trenger det. Psykologen skal bidra til å hindre forverring av psykiske vansker hos barn/ungdom ved at det gis hjelp før problemer manifesterer seg, og dermed bidrar til å forhindre henvisninger til spesialisthelsetjenesten.

Dersom bydelen får innvilget støtte, er iverksettelse av søknaden avhengig av bydelsutvalgets samtykke. Får bydelen støtte på kr 500 000, vil bydelens egenandel utgjøre kr 100 000 i 2014. Denne summen kan dekkes inn ved omdisponering av midler innen tjenesteområdet Helsetjenester barn og unge.

Bydelen har per 26.05.2014 fått muntlig tilbakemelding fra Helsedirektoratet om at vi etter all sannsynlighet vil få tilskuddsmidler til stillingen. Skriftlig svar vil bli gitt i løpet av juni måned.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Sak om psykisk helsearbeid barn og unge tas til orientering
2. Det opprettes 1 årsverk som psykolog ved familiesenteret med virkning fra 01.09.2014
3. Det legges til grunn at stillingen delvis finansieres gjennom tilskuddsmidler på kr 500 000 første år, som er søkt om fra Helsedirektoratet
4. Bydelen dekker egenandel på kr 100 000 ved omdisponering av midler innen Helsetjenester barn og unge

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Tommy Grotterød /s
avdelingssjef

Vedlegg: Program seminar om psykisk helse 7. april 2014
Huset – når du er bekymret for et barn eller en ungdom

Sak 47/14 Orientering om bydelens tverrfaglige-/tverretatlige samarbeidssystem

Arkivsak: 201200150

Arkivkode: 911

Saksbehandler: Anne Sissel Slaatsveen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Bydelsutvikling, Miljø- og Kulturkomite	10.06.14	51/14
Omsorgskomite	10.06.14	
Oppvekstkomite	10.06.14	47/14
Ungdomsrådet	10.06.14	33/14
Råd for funksjonshemmede	11.06.14	34/14
Bydelsutvalget	16.06.14	109/14

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

ORIENTERING OM BYDELENS TVERRFAGLIGE-/TVERRETATLIGE SAMARBEIDSSYSTEM

Bakgrunn:

I bydelsutvalgets behandling av budsjett 2014 sak 191/13 avsnitt 6.2 ble det fattet følgende vedtak:

Bydelsutvalget ber administrasjonen legge fram en orienteringssak om hvordan det arbeides med tverrfaglig-/tverretatlig samarbeidssystem, samt en redegjørelse for hvilke problemer ungdom i bydelen sliter med og hvordan det arbeides i forhold til disse.

I denne saken fokuseres på det generelle arbeidet inn mot ungdom og utfordringer, mens arbeidet i enkeltsaker ikke omtales.

Saksframstilling:

1. Beskrivelse av bydelens tverrfaglige-/tverretatlige samarbeidssystem

Bydel Østensjø har siden våren 2005 organisert det tverrfaglige og tverretatlige samarbeidet innenfor områdene psykisk helse, barnevern, rusproblematikk og kriminalitetsforebyggende tiltak i et system. De fire områdene har etablert et felles samarbeidssystem inndelt i tre nivåer med en styringsgruppe (overordnet ledelse), et samordningsutvalg (tjenesteledere) og nettverksgrupper (utførerleddet).

Intensjonen med samarbeidssystemet er å ivareta utfordringer som krever felles løsninger på tvers av fag, tjenester og etater. Videre er det en målsetting at utfordringene skal oppdages så tidlig som mulig ved kunnskap- og erfaringsutveksling. Samarbeidet skal pågå kontinuerlig, systematisk og forpliktende.

Styringsgruppa:

Stasjonssjef ved Manglerud politistasjon og/eller leder av forebyggende avsnitt

Avdelingssjef for Barne- og Ungdomspoliklinikk for psykisk helse - Oslo Syd (BUP Oslo Syd)

Utdanningsetaten v/områdedirektør

Bydelsdirektør

Avdelingssjef velferd og fritid
Avdelingssjef barn og kultur (møteleder)
SaLTo koordinator (sekretær)
Fra 2014 er Distriktpsikiatrisk enhet (DPS) invitert med som fast representant i styringsgruppa.

Oppgaver:

Styringsgruppa møtes fast 3 ganger i året. Styringsgruppa vedtar rammene for det helhetlige tverrfaglige/tverretatlige samarbeidet i Bydel Østensjø.

Styringsgruppa har vedtatt følgende innsatsområder for 2014:

- Styrke samarbeidet i enkeltsaker.
- Identifisere barn med spesielle behov på et tidligst mulig stadium.

Samordningsutvalget:

Leder av forebyggende avsnitt – Manglerud politistasjon

Enhetsleder for BUP Oslo Syd, Enhet Østensjø

Representant fra barneskolene (en rektor)

Representant fra ungdomsskolene (en rektor)

Representant fra videregående skoler (en rektor)

Avdelingssjef barn og kultur (leder utvalget)

Avdelingssjef velferd og fritid

Seksjonsleder barnehager

Representant fra Ressursenheten

Leder Tiltakssenteret /sosialtjenesten

Barnevernleder

Leder Helsetjenester barn og unge

SaLTo koordinator (sekretær)

Fra 2014 er Distriktpsikiatrisk enhet invitert med som fast representant i samordningsutvalget.

Oppgaver:

Samordningsutvalget møtes fire ganger i året. Det nedsettes arbeidsgrupper ved behov.

Samordningsutvalget skal prioritere innsatsområder og ressursbruk til tiltak på tvers av sektorgrensene. Evaluere samarbeidssystemet og fremme forslag om videreutvikling.

Nettverksgrupper

Tre nettverksgrupper med målgruppe 12 – 18 år (23), er fordelt geografisk på region Bøler, region Manglerud og region Oppsal. Nettverksgruppene arbeider direkte med målgruppen innenfor samme region.

Faste representanter: barnevernet, sosiallærer, fritidsklubb, skolehelsesøster, forebyggende politi, utekontakt.

Oppgaver:

Nettverksgruppene har fem faste møter i året hvorav ett møte er felles for alle tre nettverksgruppene. Møtefrekvensen økes når det oppstår hendelser og fenomener som krever koordinerte tiltak.

Nettverksgruppene skal utveksle informasjon om tendenser i ungdomsmiljøet og drøfte generelle utfordringer. Ved hendelser og fenomener i oppvekstmiljøet som vekker bekymring, benyttes nettverksgruppene til å kartlegge utfordringene og iverksette koordinerte tiltak på et tidligst mulig tidspunkt.

Eksempler på saker som har vært behandlet i det tverrfaglige-/tverretatlige samarbeidssystemet på et eller flere nivåer det siste året:

- Utstyrskontroll for utlån av sportsutstyr til barn og unge – drøfte behovet for en slik utstyrskontroll og hensiktsmessig organisering.
- Barn og unge av psykisk syke foreldre – drøfte konkrete forslag til forbedringer av tilbudet til denne gruppen.
- Evaluering av krisehåndtering ved alvorlige hendelser i Bydel Østnes.
- Samarbeid barneverntjenesten og samarbeidspartnere – halvårlig evaluering.
- Oppfølging av 10. klasse våren 2014 og andre elever som sliter i videregående skole.
- Barneranerne i Oslo – gjør det noe med trygghetsfølelsen i nærmiljøet hos oss?

2. *Utfordringer som bydelens ungdom står ovenfor*

Bydelen baserer sine vurderinger på tilgjengelig forskning og statistikk, samt erfaringer og tilgjengelig tallmateriale fra bydelens tjenester og samarbeidspartnere på områdene frafall i videregående skole, kriminalitet, unge sosialklienter, barnevern, psykisk helse.

Dette materialet benyttes bl.a. i utarbeidelse av bydelens planer, rullering av disse planene og styringsgruppas beslutninger om neste års innsatsområder.

Følgende bakgrunnsmateriale er blitt særlig vektlagt i denne vurderingen av hvilke utfordringer bydelens ungdommer står ovenfor:

- Ung i Oslo 2012 (NOVA – Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring)
- Ungdata – nasjonale resultater 2010-2012 (NOVA)
- Barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo. Rapport basert på data fra 2013 (Oslo politidistrikt og Oslo kommune, SaLTo)
- Ruspolitisk handlingsplan 2014-2017
- SaLTo handlingsplan 2013-2016
- Handlingsplan for barn og unge i en vanskelig livssituasjon 2012-2015
- Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier 2011-2014

Nyere forskning og statistikk fra de offentlige tjenestene viser ingen alarmerende utvikling lokalt på bydel. Generelt viser resultatene fra de to store ungdomsundersøkelsene nasjonalt og i Oslo at dagens ungdomsgenerasjon er veltilpasset og fornøyd. Unntaket er de unges psykiske helse. Resultatene viser en tendens i retning av at omfanget av psykiske plager og problemer har økt de siste årene.

Erfaringer hos offentlig ansatte underbygger tendensene i forskningsresultatene. De opplever bydelens utfordringer som gjennomsnittlige. Allikevel har bydelen enkeltungdommer, ungdomsgrupper eller miljøer som har utfordringer av ulik alvorlighetsgrad. Bl.a. melder tjenestene om ungdommer i den yngste aldersgruppen som bruker cannabis i skoletiden, alvorlige konflikter og overgrep med utspring i sosiale medier, ungdommer som sliter psykisk og er passive og sosialt isolert. Unge som har vanskeligheter med å finne et yrke eller en utdanning som passer deres ferdighetsnivå og interesser.

Hvilke spesielle utfordringer en ungdomsgenerasjon står ovenfor vil være i endring. Bydelen mener det ut fra nåværende situasjon er særlig viktig å ha fokus på følgende utfordringer i sitt arbeid for ungdom i bydelen:

- unges psykiske helse
- skolefravær i grunnskole og videregående skole
- unge som faller utenfor fellesskapet pga. av familiens økonomi
- bruk av cannabis
- unges bruk av sosiale medier
- grenseoverskridende seksuell atferd og seksuelle overgrep

3. Hvordan det arbeides med disse områdene

Bydelen har forankret arbeidet med disse områdene i sitt planverk. Eksempelvis er psykisk helse satt på dagsorden i 2014 med et eget tverrfaglig innsatsområde i bydelens årsplan med flere konkrete tiltak. Skolefravær i grunnskole og videregående skole har egne tiltak i SaLTo handlingsplan, i årsplan og i verbalvedtak i budsjettet. Når det gjelder bruk av cannabis, har bydelen et eget hasjavvenningsprogram som inngår i Ruspolitisk handlingsplan og i SaLTo handlingsplan. Tiltak for unge som faller utenfor fellesskapet er bl.a. ivaretatt av Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier.

Når det gjelder unges bruk av sosiale medier, grenseoverskridende seksuell atferd og seksuelle overgrep, er disse områdene omtalt i SaLTo handlingsplan. Men disse to utfordringene er fortsatt i en planleggingsfase. Det har vist seg å være noe krevende å finne gode, målrettede tiltak, bl.a. fordi målgruppen er vanskelig å identifisere/avgrense. Det er også ønskelig å iverksette tiltak som supplerer skolens tilbud på en god måte og som kan gi effekt.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Redegjørelse om tverrfaglig-/tverretatlig samarbeidssystem, samt hvilke utfordringer ungdom i bydelen har og hvordan det arbeides med disse utfordringene tas til orientering.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Mary Ann Gursli /s
avdelingssjef

Sak 48/14 Bøler frivilligsentral - årsmelding og regnskap 2013

Arkivsak: 201000424

Arkivkode: 356.6

Saksbehandler: Else-Berit Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
Eldrerådet	10.06.14	39/14
Oppvekstkomite	10.06.14	48/14
Råd for funksjonshemmede	11.06.14	35/14
Bydelsutvalget	16.06.14	110/14

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

BØLER FRIVILLIGSENTRAL - ÅRSMELDING OG REGNSKAP 2013

Saksframstilling:

Vedlagt oversendes årsmelding og regnskap 2013 fra Bøler frivilligsentral til orientering. Årsmøte for sentralen ble avholdt 24.03.2014. Protokoll fra årsmøtet er vedlagt.

[Bydelsdirektørens forslag til vedtak](#)

[Årsmelding og regnskap 2013 fra Bøler frivilligsentral og protokoll fra årsmøtet 2013, tas til orientering.](#)

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Jatinder Sharma /s
avdelingssjef

Vedlegg: Årsmelding og regnskap Bøler frivilligsentral 2013
Protokoll fra årsmøtet 24.03.2014